

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
JULIANE KOKOTT IŠVADA,
pateikta 2023 m. birželio 29 d.¹

Byla C-311/22

Anklagemyndigheden

prieš

PO,

Moesgaard Meat 2012 A/S

(*Højesteret* (Aukščiausiasis Teismas, Danija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 2010/75 – Pramoniniai išmetamieji teršalai – Taršos integruota prevencija ir kontrolė – Leidimas – Skerdyklų eksploatavimas – Gamybos pajėgumas – Skerdena – Gamybos pajėgumas per dieną“

I. Įvadas

1. Kaip reikia įvertinti, ar skerdyklos gamybos pajėgumas yra 50 tonų skerdenų per dieną ir todėl ji turi gauti leidimą pagal Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą²? Būtent tai siekiama išsiaiškinti šiuo prašymu priimti prejudicinį sprendimą.
2. Nagrinėjama skerdykla iš pradžių neturėjo tokio leidimo, todėl jai ir jos vadovui buvo iškelta baudžiamoji byla. Šioje baudžiamojoje byloje ginčijamasi, kaip turi būti vertinamas skerdyklos gamybos pajėgumas.
3. Visų pirma reikia išsiaiškinti, ar nustatant ribinę vertę lemiamą reikšmę turi skerdenos svoris prieš ar po išdorojimo, t. y. visų pirma po kraujo nuleidimo ir išskrodimo ir kaklo bei galvos pašalinimo. Taip pat klausama, kaip nustatomas gamybos pajėgumas *per dieną* ir koku mastu nustatant gamybos pajėgumą galima atsižvelgti į faktiškai pagamintą produkciją.

¹ Originalo kalba: vokiečių.

² 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamųjų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010, p. 17).

II. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

1. Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyva

4. Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvoje nauja redakcija išdėstyta 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyva 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės³, kurioje buvo pateikiamos iš esmės identiškos nuostatos dėl skerdykloms taikomo reikalavimo gauti leidimus.

5. Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos 3 straipsnio 3 punkte sąvoka „įrenginys“ apibrėžiama taip:

„įrenginys – stacionarus technikos objektas, kuriame vykdoma viena arba kelios I priede arba VII priedo 1 dalyje išvardytos veiklos rūšys ir bet kuri kita toje pačioje vietoje vykdoma tiesiogiai susijusi veikla, kuri techniškai susijusi su tuose prieduose išvardytų rūšių veikla ir gali sukelti teršalų išmetimą ir taršą“.

6. Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos 4 straipsnyje nustatyta pareiga turėti leidimą:

„1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad nė vienas įrenginys <...> nebūtų eksploatuojamas be leidimo.

<...>“

7. Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedas pradedamas taip:

„Toliau nurodytos ribos nurodo gamybos pajėgumus arba našumą. <...>“

8. Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunktyje apibrėžiamas skerdyklų eksploatavimas, kuriam taikoma direktyva:

„Skerdyklų, kurių skerdenos gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną, eksploatavimas.“

2. Specialūs skerdimą reglamentuojantys teisės aktai

9. Visų pirma 1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyvos 64/433/EEB dėl sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai šviežia mėsa⁴, su pakeitimais, padarytais 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyva 91/497/EEB⁵, 2 straipsnio d punkte sąvoka „skerdena“⁶ apibrėžta taip:

„„skerdena“ yra visas paskersto gyvūno kūnas nuleidus kraują, išėmus vidurius, atskyrus galūnes, nupjautas ties riešu ir čiurna, pašalinus galvą, uodegą ir tešmenį, taip pat nulupus (galvijų, avių, ožkų ir vienakanopių) odą. <...>“

³ OL L 257, 1996, p. 26; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 3 t., p. 80.

⁴ OL [121], 1964, p. 2012; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 1 t., p. 34. Direktyva neteko galios 2005 m. gruodžio 31 d.

⁵ OL L 268, 1991, p. 69; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 12 t., p. 72.

⁶ Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos pirmtakės Direktyvos 96/61 versijoje vokiečių kalba vietoj sąvokos „Schlachtkörper“ [„skerdena“ versijoje lietuvių k.] taip pat buvo vartojama sąvoka „Tierkörper“ [„skerdena“ versijoje lietuvių k.].

10. Reglamentu (EB) Nr. 853/2004, nustatančiu konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus⁷, šis reglamentavimas buvo pakeistas⁸. Šiame reglamente „skerdena“ – tai paskersto ir išdoroto gyvūno kūnas (I priedo 1.9 punktas).

11. Tikslesnės skerdenos apibrėžtys pateikiamos Reglamento (ES) Nr. 1308/2013⁹ IV priede:

„A. Sąjungos aštuonių mėnesių arba vyresnių galvijų skerdenų klasifikavimo skalė

I. Apibrėžtys

Taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

1. skerdena – visas gyvulio kūnas, jį paskerdus, nukraujinus, išskrodus ir nulupus odą;

<...>

IV. Pateikimas

Skerdenos ir skerdenų pusės pateikiamos:

a) be galvos ir kojų; galva nuo skerdenos atskiriama ties atlantiniu pakaušio sąnariu, o kojos atskiriamos per riešo-plaštakos arba kulno-pėdos sąnarius;

b) be krūtinės łąstos ir pilvo ertmės organų su inkstais, inkstų ir dubens łąstos riebalais arba be jų;

c) be lyties organų, jų rišamųjų raumenų ir tešmens ar tešmens riebalų.

<...>

B. Sąjungos kiaulių skerdenų klasifikavimo skalė

I. Apibrėžtis

Skerdena – paskerstos kiaulės kūnas, nukraujinus, išskrodus, visas ar padalintas vertikaliai ties viduriu.

<...>

III. Pateikimas

Skerdenos pateikiamos be liežuvio, šerių, nagų, lyties organų, vidaus riebalų, inkstų ir diafragmos.

⁷ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (OL L 139, p. 55; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 45 t., p. 14). Šio reglamento pakeitimai, įskaitant Deleguotąjį reglamentą (ES) 2022/2258 (OL L 299, 2022, p. 5), neturėjo įtakos sąvokos „skerdena“ apibrėžčiai.

⁸ Deja, apie tai galima spręsti tik netiesiogiai iš 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/41/EB, panaikinančios tam tikras direktyvas dėl tam tikrų žmonėms skirtų gyvūninės kilmės produktų gamybos ir pateikimo į rinką maisto higienos ir sveikatos sąlygų ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 89/662/EEB ir 92/118/EEB bei Tarybos sprendimą 95/408/EB (OL L 157, 2004, p. 36; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 44 t., p. 407), 2 konstatuojamosios dalies, kurios eilės numeris versijoje vokiečių kalba, beje, yra 34. Akivaizdu, kad šios direktyvos paskelbimas Oficialiajame leidinyje turi rimtų trūkumų.

⁹ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013, p. 671).

C. Sąjungos avių skerdenų klasifikavimo skalė

I. Apibrėžtis

Taikomos A.I punkte nustatytos „skerdenos“ ir „skerdenos pusės“ apibrėžtys.

<...>

IV. Pateikimas

Skerdenos ir skerdenų pusės pateikiamos be galvos (nupjautos ties atlantiniu pakaušio sąnariu), kojų (nupjautų ties riešo-plaštakos arba kulno-pėdos sąnariais), uodegos (nupjautos tarp šešto ir septinto uodegos slankstelio), tešmens, lyties organų, kepenų, širdies ir plaučių. Inkstai ir inkstų riebalai paliekami skerdenoje.“

B. Danijos teisės aktai

12. Danija Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą perkėlė į nacionalinę teisę priimdama *Lov om miljøbeskyttelse* (Aplinkos apsaugos įstatymas, su pakeitimais: 2022 m. sausio 19 d. dekretas Nr. 100; toliau – Danijos aplinkos apsaugos įstatymas) ir *Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed* (Dekretas dėl leidimo vykdyti į sąrašą įtrauktą veiklą, su pakeitimais: 2021 m. lapkričio 15 d. dekretas Nr. 2080; toliau – dekretas apie leidimą), nepateikdama papildomo paaiškinimo dėl skerdykloms taikomos ribinės vertės.

13. Danijos aplinkos apsaugos įstatymo 110 straipsnio 2 dalyje, siejamoje su 1 dalies 6 punktu ir iš dalies 4 dalimi, nustatyta, kad asmuo, kuris vykdo veiklą be leidimo, gali būti baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų, jei dėl pažeidimo buvo padaryta žala aplinkai.

14. *Bekendtgørelse om produktionsafgift ved slagting og eksport af svin* (Dekretas dėl gamybos mokesčio už kiaulių skerdimą ir eksportą, dabartinė redakcija: 2021 m. lapkričio 26 d. dekretas Nr. 2183, toliau – Dekretas dėl gamybos mokesčio) nustatyta, kad už kiekvieną Danijoje užaugintą, paskerstą ir per oficialų patikrinimą pripažintą tinkama be ribojimų vartoti žmonėms kiaušę mokamas mokestis. Mokesčio tarifas kiekvienai kiaušei nustatomas pagal skerdenos svorį, kuris atitinka šiltos būsenos kiaušės skerdenos su galva ir pirštais, bet be pilvo riebalų („flomme“) svorį skerdimo metu.

III. Faktinės aplinkybės ir prašymas priimti prejudicinį sprendimą

15. *Moesgaard Meat 2012 A/S* 2014–2016 m. eksploatavo skerdyklą neturėdama leidimo, kurio reikalaujama pagal Danijos aplinkos apsaugos įstatymą. Tokį leidimą bendrovė gavo tik 2018 m. gegužės 9 d., įvykdžiusi tam tikrus aplinkos apsaugos kompetentingų institucijų nustatytus reikalavimus.

16. Taigi *Moesgaard Meat* ir jos generaliniam direktoriui PO buvo pateikti kaltinimai Danijos aplinkos apsaugos įstatymo pažeidimu, nes jie minėtu laikotarpiu skerdyklą, kurios gamybos pajėgumas viršijo 50 tonų skerdenų per dieną, valdė neturėdami aplinkos apsaugos kompetentingos institucijos išduoto leidimo ir taip sukėlė žalą aplinkai pavojų.

17. Šioje baudžiamojoje byloje šalys nesutaria, ar skerdenos svoris nustatomas pagal apdorojamų gyvulių, t. y. „žaliavos“, svorį, ar pagal galutinį produktą, t. y. skerdenas be galvų, kurios yra atšaldytos (nuleidus kraują). Jos taip pat nesutaria, ar skaičiuojant gamybos pajėgumą per dieną reikėtų atsižvelgti tik į paties skerdimą, ar ir į dienas, kuriomis buvo atliekami kiti su skerdimu susiję darbai. Galiausiai ginčijamasi, ar apskaičiuojant skerdyklos gamybos pajėgumą jos gamybos apimtis gali būti lemiama, jei dėl neteisėtų priemonių, šiuo atveju papildomų šaldymo kontenerių, naudojimo ši apimtis yra didesnė už gamybos pajėgumą nenaudojant šių neteisėtų priemonių.

18. Šią bylą trečiojoje instancijoje nagrinėja *Højesteret* (Aukščiausiasis Teismas), Teisingumo Teismui pateikęs šiuos prejudicinius klausimus:

- 1) Ar Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunktį reikia aiškinti taip, kad jis reiškia, jog „<...> skerdenos gamyba <...>“ apima skerdimą, kuris prasideda, kai gyvulys išvedamas iš aptvaro, apsvaiginamas ir nužudomas, o baigiasi, kai jis supjaustomas į didelius standartinius gabalus, taigi skerdziamo gyvulio svoris apskaičiuojamas prieš tai, kai pašalinamas kaklas ir galva, organai ir viduriai, ar „<...> skerdenos gamyba <...>“ reiškia kiaulių skerdenos gamybą po to, kai pašalinami organai ir viduriai, kaklas ir galva ir po to, kai nuleidžiamas kraujas ir jį atšaldoma, taigi skerdziamo gyvulio svoris turi būti apskaičiuojamas tik tuo metu?
- 2) Ar Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunktį reikia aiškinti taip, kad jis reiškia, jog nustatant gamybos dienas, kurios įskaitomos į pajėgumą „per dieną“, turi būti įskaitomos tik tos dienos, kai skerdziamas kiaulė apsvaiginama, nužudoma ir nedelsiant supjaustoma, ar turi būti įskaitomos dienos, kai skerdziamos kiaulės apdorojamos, ir tai apima gyvūno parengimą skerdimui, paskersto gyvūno atšaldymą ir gyvūno galvos ir kaklo pašalinimą?
- 3) Ar Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunktį reikia aiškinti taip, kad skerdyklos „pajėgumas“ turi būti apskaičiuojamas kaip didžiausia gamybos apimtis per dieną (24 valandas), atsižvelgiant į skerdykloje realiai taikomus fizinius, techninius ar teisinius ribojimus, bet ji turi būti ne mažesnė nei jos faktinė gamybos apimtis, ar skerdyklos „pajėgumas“ gali būti mažesnis nei jos faktiškai pagaminta produkcija, pavyzdžiui, kai skerdyklos produkcija pagaminta nesilaikant fizinių, techninių ar teisinių gamybos apribojimų, kurie buvo numatyti apskaičiuojant skerdyklos „gamybos pajėgumą“?

19. PO su *Moesgaard Meat*, Danijos Karalystė ir Europos Komisija pateikė savo pastabas raštu ir per 2023 m. kovo 9 d. vykusį posėdį.

IV. Teisinis vertinimas

20. Iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti netikėta, kad Teisingumo Teismo prašoma išaiškinti direktyvų nuostatas baudžiamajame procese. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nesiekia tiesiogiai nubausti kaltinamųjų remdamasis direktyva, o norėtų remtis direktyvos aiškinimu, kad Danijos aplinkos apsaugos įstatymo perkėlimo į nacionalinę teisę nuostatos, kurios iš esmės atitinka direktyvą, būtų aiškinamos pagal šią direktyvą. Iš tiesų kaltinamųjų baudžiamoji atsakomybė priklauso nuo to, ar jie pažeidė perkėlimo į nacionalinę teisę teisės aktus.

21. Pagal Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos 4 straipsnio 1 dalį valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad nė vienas įrenginys nebūtų eksploatuojamas be leidimo. Pagal 3 straipsnio 3 punktą įrenginys yra stacionarus technikos objektas, kuriame vykdoma viena arba kelios I priede išvardytos veiklos rūšys. I priedo 6.4 punkto a papunktyje nurodomas skerdyklų, kurių skerdenos gamybos pajėgumas viršija 50 tonų per dieną, eksploatavimas.

22. Prejudiciniais klausimais siekiama išsiaiškinti sąvokų, vartojamų šios rūšies įrenginiams apibūdinti, prasmę. Atsakysiu į juos atvirkštine tvarka.

23. Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar skerdyklos gamybos pajėgumas gali būti mažesnis nei faktiškai pagamintas produkcijos kiekis (žr. A dalį). Antrasis klausimas susijęs su sąvoka „per dieną“ ir gamybos dienų skaičiaus nustatymu (žr. B dalį). Pirmasis klausimas susijęs su sąvokos „skerdenos gamyba“ aiškinimu ir visų pirma su klausimu, ar lemiamą reikšmę turi nužudyto gyvulio, ar išdorotos skerdenos svoris po to, kai pašalinamos tam tikros kūno dalys (žr. C dalį).

A. Dėl trečiojo klausimo – faktiškai pagaminta produkcija

24. Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar skerdyklos gamybos pajėgumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į jos fizinius, techninius ar teisinius ribojimus, ar į faktiškai pagamintą produkciją.

25. Pagal Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos 4 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad nė vienas įrenginys nebūtų eksploatuojamas be leidimo. Todėl jau *prieš* pradėdant eksploatuoti įrenginį turi būti įmanoma nustatyti, ar jam taikoma ši nuostata.

26. Taigi valstybės narės turi užtikrinti, kad prieš pradėdant eksploatuoti įrenginius būtų patikrinta, ar jiems reikalingas leidimas. Deja, net ir pateikus klausimų per žodinį nagrinėjimą nepavyko išsiaiškinti, ar ir kaip tai buvo padaryta aptariamose skerdyklose atveju.

27. Šiaip ar taip, vėliau faktiškai pagaminta produkcija nėra tinkamas kriterijus, leidžiantis iš anksto nustatyti, ar įrenginiui reikalingas leidimas. Dėl savo pobūdžio ši informacija gaunama tik daug vėliau po to, kai reikia priimti sprendimą, ar reikalingas leidimas.

28. Taigi įrenginio pajėgumas turi būti vertinamas remiantis kitais kriterijais. Kadangi sąvoka „įrenginio pajėgumas“ reiškia *didžiausią* jo gamybos apimtį, šie kriterijai turi būti nustatomi atsižvelgiant į įrenginiui būdingus fizinius, techninius ar teisinius ribojimus¹⁰, ir visi bylos dalyviai tai pripažįsta. Kita vertus, įrenginio operatoriaus ketinimai ar gamybos tikslai negali būti svarbūs, nes tuomet kiltų rizika, kad pareiga gauti leidimą bus apeinama klaidinant dėl tikrųjų ketinimų ar tikslų.

29. Norint įvertinti įrenginio pajėgumą, būtina nustatyti, kuri įrenginio dalis arba kuris gamybos etapas riboja konkrečios vertinamo įrenginio dalies pajėgumą¹¹. Taip yra todėl, kad nuo šio etapo neišvengiamai priklauso kitose įrenginio dalyse vykdomi gamybos etapai. Šios kitos įrenginio dalys

¹⁰ Taip pat žr. Europos Komisijos *Guidance on Interpretation and Determination of Capacity under the IPPC Directive* (2007 m. balandžio 1 d. versija). Dėl teoriškai turimo gamybos pajėgumo ribojimo žr. 2021 m. gruodžio 16 d. Sprendimą *Apollo Tyres (Vengrija)* (C-575/20, EU:C:2021:1024, 41–45 punktai).

¹¹ Žr. Europos Komisijos *Guidance on Interpretation and Determination of Capacity under the IPPC Directive*, 3 skirsnis (2007 m. balandžio 1 d. versija).

negali pagaminti daugiau, nes ribojančiame gamybos etape negalima perdirbti daugiau tarpinių produktų arba netiekiami daugiau tarpinių produktų tolesniems etapams. Net jei šiose kitose įrenginio dalyse vis dar yra gamybos pajėgumų, jie negali būti naudojami.

30. Vienas iš pagrindinėje byloje svarstomų klausimų – ar reikia atsižvelgti į gamybos lygį, kuris buvo pasiektas tik dėl neteisėtai pastatytų papildomų šaldymo konteinerių.

31. Šią diskusiją suprantu taip, kad šaldymo įrenginių pajėgumas riboja nagrinėjamos skerdyklos gamybą, taigi ir bendrą gamybos pajėgumą. Kitaip tariant, kai šaldymo įrenginiai yra pilni, skerdykloje nebegalima skersti daugiau gyvulių, nes tuomet mėsa sugestų. Todėl nepanaudoti gyvulių žudymo pajėgumai nedidina viso skerdyklos gamybos pajėgumo, jei šaldymo įrenginių pajėgumas visiškai išnaudojamas.

32. Jei vėliau šaldymo pajėgumas padidinamas įrengiant papildomų šaldymo konteinerių, tai laikoma įrenginio pakeitimu. Jei įrenginys jau turi leidimą pagal Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą, operatorius pagal Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos 20 straipsnio 1 dalį turi pranešti apie šį pakeitimą kompetentingai institucijai.

33. Jei leidimo reikalavimo ribinė vertė viršijama tik dėl šių papildomų šaldymo konteinerių, t. y. jei įrenginys dar neturi leidimo pagal Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą, jis negali būti eksploatuojamas naudojant naujus šaldymo konteinerius tol, kol toks leidimas bus išduotas, kaip numatyta 4 straipsnyje. Todėl operatorius turi būti įpareigotas pateikti prašymą išduoti leidimą ir, prieš pradėdamas eksploatuoti šaldymo konteinerius, sulaukti, kol jis bus išduotas.

34. Panašios sąlygos turi būti taikomos ir tuo atveju, jei panaikinami arba sumažinami kiti fiziniai, techniniai ar teisiniai ribojimai. Pavyzdžiui, įrenginio pajėgumą galima padidinti iškart, kai panaikinami kasdienio darbo laiko teisiniai ribojimai. Šiuo atveju taip pat reiktų pateikti prašymą išduoti leidimą prieš pirmą kartą viršijant nustatytą ribinę vertę. Vis dėlto būtų neproporcinga reikalauti nutraukti veiklą laikotarpiui iki galimo leidimo išdavimo, jei papildomas darbo laikas (dar) nenaudojamas.

35. Šiaip ar taip, nepaisant fizinių, techninių ar teisinių ribojimų, kurie lemia įrenginio charakteristikas, svarbos, negalima ignoruoti numatyto gamybos pajėgumo viršijimo vykdant faktinę veiklą. Toks viršijimas veikia yra aiškus pagrindas manyti, kad įrenginio pajėgumas buvo įvertintas remiantis neteisingsomis prielaidomis.

36. Taigi įrenginiui, kuriam nebuvo išduotas leidimas pagal Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą, taikomos ribinės vertės viršijimas vykdant faktinę gamybą reiškia, kad vis dėlto gali reikėti gauti jam leidimą.

37. Tokiu atveju įrenginio operatorius turi būti įpareigotas nedelsdamas informuoti kompetentingą instituciją, atsakingą už sprendimo išduoti leidimą priėmimą. Ji turi įvertinti įrenginio pajėgumą remdamasi nauja informacija ir visomis kitomis konkrečiau atvejo aplinkybėmis. Paaiškėjus, kad iš tiesų buvo nustatytas klaidingai per mažas gamybos pajėgumas, operatorius privalo bent jau pateikti prašymą išduoti leidimą. Taip pat gali tekti sustabdyti veiklą, kol bus gautas leidimas, arba bent jau nustatyti galimo naudoti gamybos pajėgumo teisinį ribojimą. Jei tokia klaida atsirado dėl operatoriaus veiksmų, netgi reiktų apsvarstyti galimybę taikyti atitinkamas sankcijas.

38. Vis dėlto taip pat galima manyti, kad ribinės vertės viršijimas yra vienkartinis, išimtinis įvykis, kuris paprastai neturėtų pasikartoti. Taip visų pirma galėtų būti, jei šią gamybos apimtį lemia teisinių ribojimų arba tam tikrų įrenginio dalių techninio pajėgumo ribinės vertės viršijimas, dėl kurio atsiranda kitų trūkumų, pavyzdžiui, pernelyg didelis įrenginių nusidėvėjimas arba prastesnė produkcijos kokybė. Tokiais atvejais kompetentinga institucija gali susilaikyti nuo išvados, kad dėl išimtinai padidėjusio faktinio gamybos kiekio įrenginio pajėgumas yra didesnis ir todėl būtina gauti leidimą.

39. Taigi į trečiąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad taikant Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunktį įrenginio pajėgumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į šiam įrenginiui būdingus fizinius, techninius ar teisinius ribojimus. Jei faktinė įrenginio, kuriam iš pradžių nebuvo išduotas leidimas, gamyba vėliau viršija numatytą pajėgumą ir taikomą ribinę vertę, operatorius turi būti įpareigotas nedelsiant apie tai informuoti instituciją, atsakingą už leidimo išdavimą, o ši turi imtis būtinų tolesnių priemonių.

B. Dėl antrojo klausimo – gamybos pajėgumas per dieną

40. Antruoju klausimu siekiama nustatyti įrenginio gamybos pajėgumą *per dieną*.

41. Šis klausimas kyla dėl to, kad, kaip nurodyta prašyme priimti prejudicinį sprendimą, *Moesgaard Meat* skerdimas procesas iš viso trunka tris dienas. Pirmą dieną gyvuliai atvežami ir paruošiami skersti, antrą dieną jie žudomi ir pakabinami šaltoje patalpoje, o trečią dieną pašalinama galva, kaklas ir skerdenos paruošiamos tiekti. Gyvuliai žudomi tik darbo dienomis, tačiau gyvuliai, kurie bus žudomi pirmadienį, pristatomi jau sekmadienį, o penktadienį nužudyti gyvuliai apdorojami šeštadienį. Todėl, pasak *Moesgaard Meat*, norint nustatyti gamybos pajėgumą per dieną, savaitės produkciją reikia padalyti iš septynių dienų. Kita vertus, Danija mano, kad reikėtų atsižvelgti tik į tas dienas, kuriomis gyvuliai faktiškai žudomi.

42. Šiame ginče ir vėl daroma klaidinga prielaida, kad įrenginio pajėgumą, kuriam reikalingas leidimas, galima tiesiogiai nustatyti pagal faktinę gamybą.

43. Vis dėlto norint nuspręsti, ar reikalingas leidimas, gamybos pajėgumas, kaip jau minėta¹², turi būti įvertintas iš anksto, atsižvelgiant į įrenginio ir atskirų jo dalių charakteristikas. Iš esmės didžiausias viso įrenginio pajėgumas turi būti nustatomas atsižvelgiant į kiekvienos atskiros įrenginio dalies fizinius, techninius ar teisinius ribojimus. Nustatant pajėgumą lemiamą reikšmę turi tai, kuri įrenginio dalis arba kuris gamybos etapas riboja viso įrenginio pajėgumą¹³.

44. Nesvarbu, ar šiame etape (arba šią dieną) jau gaminamas galutinis produktas, kuris turi būti pagamintas. Verčiau reikia nustatyti, kokį galutinio produkto kiekį galima pagaminti iš tarpinio produkto, gauto lemiamame gamybos etape. Taip yra todėl, kad šis kiekis, kaip minėta, turi lemiamą reikšmę bendrai įrenginio gamybos apimčiai.

45. Jei prielaida, kad aptariamoms skerdyklos šaldymo pajėgumas riboja gamybos apimtį, yra teisinga, pirmiausia reikia išnagrinėti, kiek nužudytų gyvulių galima kasdien perkelti į šaldymo įrenginius, o paskui – kiek iš jų galima pagaminti skerdenų.

¹² Žr. šios išvados 28 punktą.

¹³ Žr. šios išvados 29 punktą.

46. Siekiant nustatyti maksimalų pajėgumą, daroma prielaida, kad įrenginys veikia visą parą, t. y. 24 valandas per parą, jei nėra jokių minėtų ribojimų¹⁴. Jei įvertinus šiuos ribojimus paaiškėja, kad dirbti visą parą neįmanoma, pavyzdžiui, dėl teisinių ribojimų arba būtinų techninės priežiūros darbų, į tai būtina atsižvelgti nustatant paros pajėgumą.

47. Kita vertus, nustatant paros pajėgumą neturi reikšmės, ar *tam tikromis dienomis* dėl pirmiau minėtų ribojimų, pavyzdžiui, dėl draudimų eksploatuoti sekmadieniais ir (arba) valstybinių švenčių dienomis, įrenginio negalima eksploatuoti arba galima eksploatuoti tik ribotai. Iš tiesų Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunktyje nustatyta *dienos* ribinė vertė. Jei reikėtų atsižvelgti į pajėgumų pokyčius, reglamente būtų nurodytas ilgesnio laikotarpio pajėgumas. Todėl reikėtų atsižvelgti į didžiausią pajėgumą tomis dienomis, kuriomis pajėgumas ir gali būti panaudojamas, t. y. ne į vidutines kelių dienų vertes.

48. Šią išvadą taip pat patvirtina Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos 1 straipsnio pirmoje pastraipoje ir 2 konstatuojamojoje dalyje nustatytas tikslas užkirsti kelią teršalų išmetimui arba bent jau jį sumažinti¹⁵. Tam taip pat svarbus ilgalaikis įrenginio poveikis aplinkai, tačiau visų pirma įrenginys turi būti suprojektuotas taip, kad būtų išvengta ypač stipraus poveikio aplinkai, atsirandančio gamybos didžiausio pajėgumo metu, arba jis bent jau būtų sumažintas. Priešingu atveju reikėtų baimintis, kad ypač didelio gamybos pajėgumo metu įrenginys sukels neproporcingai didelę taršą¹⁶.

49. Iš tiesų, jei įrenginys būtų suprojektuotas taip, kad galėtų susidoroti tik vidutinio gamybos pajėgumo poveikiu aplinkai, vykdant itin intensyvią gamybą taršos prevencijos ar kontrolės sistemos būtų perkrautos. Pavyzdžiui, skerdykloje kiltų pavojus, kad dalies nuotekų nebebus galima išvalyti arba susidarys atliekų, kurios bus saugomos netinkamai.

50. Kita vertus, faktinis įmonės organizavimas gali būti svarbus tik tiek, kiek jis atspindi šiuos ribojimus. Jei, pavyzdžiui, dėl teisinių ribojimų įmonė gali dirbti tik dalį dienos, šis ribojimas neišvengiamai atsispindi faktinio darbo laiko organizavimo apskaitoje. Per šį laiką pasiekiamą gamybos apimtis atitinka įrenginio pajėgumą.

51. Kita vertus, jei veikla organizuojama taip, kad faktiškai turimas pajėgumas nėra visiškai išnaudojamas, neatsižvelgiant į fizinius, techninius ar teisinius ribojimus, tai nekeičia įrenginio pajėgumo, dėl kurio reikalingas atitinkamas leidimas. Kadangi įrenginio pajėgumą sudaro didžiausia gamybos apimtis, vien ekonomiškai motyvuoti gamybos ribojimai, be kita ko, negali būti svarbūs.

52. Taigi į antrąją klausimą reikia atsakyti taip, kad įrenginio gamybos pajėgumas per dieną, kaip jis suprantamas pagal Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunktį, turi būti nustatomas remiantis didžiausia gamybos apimtimi, kuri gali būti pasiekta per 24 valandas, atsižvelgiant į visų įrenginio dalių fizinius, techninius ar teisinius ribojimus.

¹⁴ Žr. taip pat Europos Komisijos *Guidance on Interpretation and Determination of Capacity under the IPPC Directive*, 2 skirsnis (2007 m. balandžio 1 d. versija).

¹⁵ Žr. 2009 m. sausio 22 d. Sprendimą *Association nationale pour la protection des eaux et rivières et Association OABA* (C-473/07, EU:C:2009:30, 25 punktas) ir 2011 m. gruodžio 15 d. Sprendimą *Møller* (C-585/10, EU:C:2011:847, 29 punktas).

¹⁶ Žr. mano išvadą byloje *Craeynest ir kt.* (C-723/17, EU:C:2019:168, 84 ir 85 punktai) ir 2019 m. birželio 26 d. sprendimą šioje byloje (EU:C:2019:533, 67 punktas).

C. Dėl pirmojo klausimo – sąvoka „skerdena“

53. Pirmuoju klausimu siekiama išsiaiškinti, kas yra „skerdenos“, į kurių svorį turi būti atsižvelgiama apskaičiuojant skerdyklos gamybos pajėgumą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar reikia atsižvelgti į gyvulių svorį iš karto po nužudymo, praktiškai sutampantį su gyvuoju svoriu, ar į svorį po tolesnių apdorojimo etapų, t. y. po organų ir vidurių, kaklo ir galvos pašalinimo, paskersto gyvulio kraujo nuleidimo ir atšaldymo.

54. Praktikoje šis skirtumas gali turėti didelę įtaką tam, ar bus pasiekta ribinė vertė, nuo kurios būtina gauti leidimą pagal Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą. Danijoje po nužudymo einančiuose apdirbimo etapuose galvijų svoris sumažėja maždaug 45 %, o kiaulių – 33 %¹⁷.

55. Kaip pripažįsta visi bylos dalyviai, į šį klausimą negalima atsakyti remiantis Danijos dekretu dėl gamybos mokesčio už kiaulių skerdimą ir eksportą. Taikant Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą, skerdyklų gamybos pajėgumas turi būti nustatomas remiantis Sąjungos teisės sąvokomis, kurios turi būti aiškinamos savarankiškai¹⁸. Vis dėlto negalima atmesti galimybės, kad pagal nurodytą gamybos apimtį, susijusią su šiuo mokesčiu, galima įvertinti faktinį gautų skerdenų kiekį.

56. Remiantis vien žodžio reikšme, Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunktyje vartojama sąvoka „skerdenos gamyba“ gali būti suprantama kaip reiškianti gyvulius iš karto po nužudymo. Kai kuriose kalbinėse versijose vartojama sąvoka, kuri reiškia mirusią gyvą būtybę¹⁹. Ir vokiška sąvoka „Schlachtkörper“ yra sudaryta iš žodžių „schlachten“ ir „Körper“, taigi reiškia paskerstą, t. y. nužudytą, kūną. Pagal tokį supratimą gamybos sąvoka būtų prilyginama nužudymui.

57. Šiaip ar taip, negalima neatsižvelgti į faktinį sąvokų, vartojamų atitinkamame ekonomikos sektoriuje, šiuo atveju – ūkinių gyvulių skerdimo sektoriuje, supratimą. Tai matyti jau iš to, kad šia sąvoka reglamentuojamas skerdyklų gamybos pajėgumas. Kai kuriose kalbinėse versijose nuoroda į skerdimą netgi daroma sąvokoje, reiškiančioje gamybos rezultatą. Tai, pavyzdžiui, ispanų kalbos sąvoka „canal“²⁰, danų kalbos sąvoka „slagtekrop“²¹, vokiečių kalbos sąvoka „Schlachtkörper“, nyderlandų kalbos sąvoka „geslachte dieren“ (paskersti gyvuliai) arba švedų kalbos sąvoka „slaktvikt“ (skerdimo svoris).

58. Atitinkamame ekonomikos sektoriuje vartojamas sąvokas padeda suprasti atitinkamos Sąjungos teisės normos. Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunkčio sąvoka daugumoje kalbų aiškiai apibrėžta taip, kad reiškia, jog po nužudymo vykdomi tolesni apdorojimo etapai, dėl kurių sumažėja svoris.

¹⁷ Europos Komisija, *Reference Document on Best Available Techniques in the Slaughterhouses and Animal By-products Industries* (2005 m. gegužės mėn.), 1.3 lentelė (p. 6).

¹⁸ 2000 m. rugsėjo 19 d. Sprendimas *Linster* (C-287/98, EU:C:2000:468, 43 punktas), 2003 m. rugsėjo 9 d. Sprendimas *Monsanto Agricultura Italia ir kt.* (C-236/01, EU:C:2003:431, 72 punktas) ir 2022 m. rugsėjo 7 d. Sprendimas *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Teisės gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį pobūdis)* (C-624/20, EU:C:2022:639, 19 punktas).

¹⁹ Pavyzdžiui, angliškas terminas „carcase“, prancūziškas terminas „carcasse“ arba bulgariškas terminas „труп“. Atitinkamos sąvokos taip pat vartojamos 1998 m. Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (OL L 124, 2005, p. 4), priimtos 2005 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimu 2005/370/EB (OL L 124, 2005, p. 1), I priedo 19 punkto [trečios] įtraukos a papunkčio, kuris įgyvendinamas Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyva, autentiškose redakcijose anglų, prancūzų, taip pat rusų („труп“) kalbomis.

²⁰ Jau 1826 m. „Diccionario de la Academia Española“ (Ispanijos akademinis žodynas) sąvoka „canal“ apibrėžiama taip: „Res muerta y abierta despues de sacadas las tripas“ (negyvas perskrostant galviją, pašalinus vidurius).

²¹ Ši sąvoka, kaip ir vokiečių kalbos sąvoka „Schlachtkörper“, sudaryta iš žodžių „paskerstas“ („slagte“) ir „kūnas“ („krop“).

59. Pagal Direktyvos 64/433, iš dalies pakeistos Direktyva 91/497, 2 straipsnio d punkte pateiktą apibrėžtį skerdena apėmė visą paskersto gyvūno kūną nuleidus kraują, išėmus vidurius, atskyrus galūnes, nupjautas ties riešu ir čiurna, pašalinus galvą, uodegą ir tešmenį, taip pat nulupus (galvijų, avių, ožkų ir vienakanopių) odą.

60. Pagal šiuo metu galiojančio Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.9 punktą skerdena – tai paskersto ir išdoroto gyvūno kūnas. Vis dėlto iš šio reglamento neaišku, kokios kūno dalys pašalinamos išdorojant.

61. Šiuo atžvilgiu daugiau aiškumo suteikia Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013. Pagal jį galvijų ir avių skerdena – visas gyvulio kūnas, jį paskerdus, nukraujinus, išskrodus ir nulupus odą; kiaulių skerdena – tai paskerstos kiaulės kūnas, nukraujinus, išskrodus, visas ar padalintas vertikaliai ties viduriu. Iš skerdenos pateikimo taisyklių matyti, kad galvijams ir avims turi būti pašalinta galva ir kojos, vidaus ir lyties organai, o kiaulėms – liežuvis, šeriai, nagai, kanopos, lyties organai, vidaus riebalai, inkstai ir diafragma.

62. Šiuo atžvilgiu reikėtų pabrėžti du dalykus.

63. Pirma, Direktyvoje 64/433, iš dalies pakeistoje Direktyva 91/497, pateikta sąvokos apibrėžtis galiojo tuo metu, kai Direktyvoje 96/61 buvo nustatyta pirminė aplinkos apsaugos leidimų skerdykloms tvarka. Todėl galima daryti prielaidą, kad ta apibrėžtis lėmė šios sąvokos supratimą teisėkūros procese.

64. Antra, reikalavimo gauti leidimą reglamentavimo Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos redakcijoje vokiečių kalba raida rodo skerdimo taisyklių sąvokų svarbą. Direktyvoje 96/61, kaip ir Direktyvoje 64/433, iš dalies pakeistoje Direktyva 91/497, vartojama ne sąvoka „Schlachtkörper“ [liet. – paskerstas kūnas], o sąvoka „Tierkörper“ [liet. – gyvulio kūnas, versijoje lietuvių k. – „skerdena“. Tik dabar galiojančioje Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvoje ją pakeitė sąvoka „Schlachtkörper“ [versijoje lietuvių k. – taip pat „skerdena“], vartojama ir naujesniuose skerdimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

65. Be to, skerdimą reglamentuojančių teisės aktų apibrėžtys atitinka Komisijos nurodytą Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo įvadinę nuostatą, pagal kurią priede nurodytos ribinės vertės paprastai nurodo gamybos pajėgumus, t. y. pagaminto produkto kiekį. Nors taip nėra visų įrenginių tipų atveju, bent jau skerdykloms taikoma ribinė vertė pagal jos formuluotę yra susijusi su gamyba.

66. Remiantis turima informacija, atitinkamame ekonomikos sektoriuje taip pat daroma prielaida, kad skerdenos turi būti suprantamos kaip apdirbti gyvulių kūnai, iš kurių pašalintos didelės dalys. Tai patvirtina Flandrijos, Jungtinės Karalystės ir Vokietijos valdžios institucijų informacija, pateikta prašyme priimti prejudicinį sprendimą. Visų pirma dar pagal Direktyvos 96/61 16 straipsnio 2 dalį Komisijos parengtame informaciniame dokumente dėl geriausių skerdykloms prieinamų gamybos technologijų pateikiama lentelė, pagal kurią skerdenų svoris („carcase weight“) daugelyje valstybių narių gerokai atsilieka nuo gyvojo svorio („live weight“)²².

²² Europos Komisija, *Reference Document on Best Available Techniques in the Slaughterhouses and Animal By-products Industries* (2005 m. gegužės mėn.), 1.3 lentelė (p. 6 ir 7).

67. Be to, atsižvelgiant į šiuos pagrįstus teisėtus lūkesčius aiškinant Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunktį, užtikrinamas baudžiamųjų nuostatų²³, kurios, kaip ir pagrindinėje byloje, yra susijusios su pareiga gauti leidimą, numatomumas ir apibrėžtumas.

68. Taigi, skerdena turi būti suprantama kaip paskersto gyvulio kūnas po apdoravimo, t. y. po tolesnių apdoravimo etapų.

69. Vis dėlto skerdimą reglamentuojančiuose teisės aktuose pateiktos apibrėžtys sutampa tik dėl nužudytų gyvulių išskrodimo ir kraujo nuleidimo. Kita vertus, šiuo metu galiojančios Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 IV priedo nuostatos skiriasi, visų pirma dėl odos ir galvos, kurios galvijams ir avims turi būti pašalinamos, o kiaulėms – ne. Tiesa, Direktyvoje 64/433 su pakeitimais, padarytais Direktyva 91/497, pateiktoje apibrėžtyje šios rūšys dar nebuvo atskirtos.

70. Darytina prielaida, kad šiuo metu – ir nacionaliniame teisme nagrinėjamoje byloje nagrinėjamu laikotarpiu – taikomos Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 IV priedo nuostatos lėmė arba bent jau turėjo įtakos sąvokų supratimo raidai atitinkamame ekonomikos sektoriuje. Todėl sąvoka „skerdena“, kaip ji suprantama Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunktyje, turėtų būti aiškinama pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 IV priede pateiktą skerdenos apibrėžtį ir pateikimo taisykles.

71. Kita vertus, atsižvelgimas į gyvąjį svorį negali būti grindžiamas tuo, kad yra Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos kalbinių versijų, kuriose vartojamos kitokios sąvokos nei skerdimą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Taip buvo dar Direktyvos 96/61 versijose nyderlandų²⁴ ir švedų²⁵, o dabar – ir bulgarų²⁶, čekų²⁷, vengrų²⁸, slovėnų²⁹ ir slovakų³⁰ kalbomis.

72. Šios skirtingos kalbinės versijos iš esmės išplečia aiškinimo galimybes, tad visų pirma turi būti atsižvelgiama į normos kontekstą ir tikslus³¹.

73. Vis dėlto sisteminis kontekstas, visų pirma nuoroda į gamybą ir ryšys su skerdimo supratimu ekonomikos sektoriuje, patvirtina tai, kad pajėgumas turi būti nustatomas pagal toliau apdorotų negyvų gyvulių svorį.

74. Šio konteksto svarbos nepaneigia tai, kad Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos tikslai, t. y. taršos prevencija ir mažinimas, yra palankesni tam, kad būtų atsižvelgiama į skerdžiamų gyvulių gyvąjį svorį.

²³ Žr. 2017 m. gruodžio 5 d. Sprendimą *M.A.S. ir M.B.* (C-42/17, EU:C:2017:936, 51–56 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

²⁴ „Geslachte dieren“ (paskersti gyvuliai) vietoj „karkas“ (skerdenos) skerdimą reglamentuojančiose normose. Vis dėlto sąvoka „karkas“ vartojama Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.5 punkto dėl gyvulių skerdenų šalinimo įrenginių versijoje nyderlandų kalba.

²⁵ „Slaktvikt“ (skerdimo svoris) vietoj „slaktkropp“ (skerdenos) skerdimą reglamentuojančiose normose.

²⁶ „трупно месо“ (skerdenų mėsa) vietoj „Кланичен труп“ (paskerstų gyvulių skerdenos) skerdimą reglamentuojančiose normose.

²⁷ „Kapacita porážky“ (skerdimo pajėgumas) vietoj „jatečné upravením tělem“ (skerdenos) skerdimą reglamentuojančiose normose.

²⁸ „Vágóhidak tevékenysége“ (skerdyklų veikla) vietoj „hasított test“ (padalytas kūnas) skerdimą reglamentuojančiose normose.

²⁹ „Zmogljivostjo zakola“ (skerdimo pajėgumas) vietoj „Trup“ (skerdenos) skerdimą reglamentuojančiose normose.

³⁰ „Kapacita spracovania zabitych zvierat“ (skerdžiamų gyvulių tvarkymo pajėgumas) vietoj „jatočné telo“ (skerdenos) skerdimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

³¹ 1977 m. spalio 27 d. Sprendimas *Bouchereau* (30/77, EU:C:1977:172, 13 ir 14 punktai), 2021 m. sausio 26 d. Sprendimas *Hessischer Rundfunk* (C-422/19 ir C-423/19, EU:C:2021:63, 65 punktas) ir 2023 m. sausio 17 d. Sprendimas *Ispanija / Komisija* (C-632/20 P, EU:C:2023:28, 40–42 punktai).

75. Pripažįstama, kad direktyvos tikslas buvo apibrėžtas plačiai, todėl negalima jo aiškinti siaurai³². Be to, skerdimo proceso poveikis aplinkai yra glaudžiau susijęs su gyvuoju svoriu nei su pagaminto produkto svoriu. Būtent iš skerdenos pašalintos kūno dalys gali būti nepageidaujamos ir todėl tampa atliekomis. Dėl paties pobūdžio skerdimą reglamentuojančiose normose pateikiamose apibrėžtyse neatsižvelgiama į šį galimą poveikį aplinkai, nes jie skirti ne aplinkos apsaugai, o skerdyklų higienai ir rinkos organizavimui užtikrinti³³.

76. Vis dėlto neatmestina galimybė, kad teisės aktų leidėjas, vertindamas reikalavimo išduoti leidimą ribinę vertę, taip pat atsižvelgė į tai, kad išpjaustytose skerdenose nebėra tam tikro kiekio kūno dalių, kurios pašalintos ir nepadidina skerdenos svorio. Šį kiekį ir su juo susijusį poveikį aplinkai galima apskaičiuoti remiantis empirinėmis vertėmis, todėl jis gali turėti įtakos nustatant ribinę vertę.

77. Be to, kaip nurodo Komisija, toks sąvokos „skerdena“ aiškinimas netrukdo valstybėms narėms, perkeltant Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą į nacionalinę teisę, išplėsti reikalavimą gauti leidimą, nustatant ribinę vertę pagal skerdžiamų gyvulių gyvąjį svorį³⁴ arba nustatant mažesnę ribinę vertę. Iš tikrųjų taip būtų sustiprintos apsaugos priemonės, kurios yra leistinos pagal SESV 193 straipsnį. Vis dėlto *Moesgaard Meat* teigia, kad Danija nėra priėmusi tokių griežtesnių normų.

78. Taigi į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad sąvoka „skerdena“, kaip ji suprantama pagal Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos I priedo 6.4 punkto a papunktį, turi būti aiškinama pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 IV priede pateiktas sąvokos „skerdena“ apibrėžtis ir išdėstytas pateikimo taisykles.

V. Išvada

79. Taigi siūlau Teisingumo Teismui į prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateiktus klausimus atsakyti taip:

- 1) Taikant Direktyvos 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamųjų teršalų I priedo 6.4 punkto a papunktį, įrenginio pajėgumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į šiam įrenginiui būdingus fizinius, techninius ar teisinius ribojimus. Jei faktinė įrenginio, kuriam iš pradžių nebuvo išduotas leidimas, gamyba vėliau viršija numatytą pajėgumą ir taikomą ribinę vertę, operatorius turi būti įpareigotas nedelsiant informuoti už leidimo išdavimą atsakingą instituciją, o ši turi imtis būtinų tolesnių priemonių.
- 2) Įrenginio pajėgumas per dieną, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2010/75 I priedo 6.4 punkto a papunktį, turi būti nustatomas remiantis didžiausia gamybos apimtimi, kurią galima pasiekti per 24 valandas, atsižvelgiant į visų įrenginio dalių fizinius, techninius ar teisinius ribojimus.

³² 2009 m. sausio 22 d. Sprendimas *Association nationale pour la protection des eaux et rivières et Association OABA* (C-473/07, EU:C:2009:30, 27 punktas) ir 2011 m. gruodžio 15 d. Sprendimas *Møller* (C-585/10, EU:C:2011:847, 31 punktas).

³³ Žr. 2011 m. gruodžio 15 d. Sprendimą *Møller* (C-585/10, EU:C:2011:847, 37 punktas).

³⁴ Pavyzdžiui, Vokietijoje – Ketvirtinio potvarkio dėl Federalinio apsaugos nuo kenksmingo poveikio aplinkai įstatymo įgyvendinimo (Potvarkis dėl įrenginių, kuriems reikalingas leidimas; 4 *BImSchV*, paskelbtas 2017 m. gegužės 31 d., *Bundesgesetzblatt I*, p. 1440; su pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 12 d. potvarkiu, *Bundesgesetzblatt I*, p. 69) 7.2.1 punktas.

- 3) Sąvoka „skerdena“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2010/75 I priedo 6.4 punkto a papunktį, turi būti aiškinama pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, IV priede pateiktas sąvokos „skerdena“ apibrėžtis ir išdėstyta pateikimo taisyklės.